Anul IX, No. 616.
Anul II de apariţie zilnică, No. 57.

NI 2 LEI

Sâmbătă 11 August 1934

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA
Bdl Regele Ferdinand No. 5.
ARAD.

Redacţia pentru Banat: TIMIŞOARA, Hotel „Ferdinand" camerele Nr. 21 şi 22.

DIRECTOR:
CONST. I. ŞTEFĂNESCU

Ecoul

Apare zilnic la orele 3 după amiazi

Note zilnice

Stări din ţara latifundiilor

Ziarul budapestan „Magyarság" publică în numărul său din 8 crt. o prea interesantă statistică a proprietăţilor agrare din oraşul Kecskemét. Statistica e oficială, a cărţii funduare, şi oglindeşte situaţia dela 1 Ianuarie 1934. Iată această situaţie:

Oraşul Kecskemét are 9743 proprietari şi 162.318 iugăre de pământ. Pământul se împarte între cei 9743 de proprietari astfel: 9313 au moşii de un iugăr până la 50 de iugăre, reprezentând un total de 63.398 iugăre. 298 de moşieri au pământuri de 51 până la 100 iugăre, adecă 'n total 20.707 iugăre. 123 moşieri au moşii dela 101 până la 500 iugăre, reprezentând un total de 21.188 iugăre 7 latifundiari au moşii de 501 până la 1000 iugăre, reprezentând un total de 4398 iugăre. Un alt latifundiar are 5816 iugăre, iar latifundiarul cel mai mare — municipiul — are 46.811 iugăre, şi avea şi mai multe până 'n anul trecut, când a făcut un gest de mărinimie iredentistă, dând o parte din latifundiu pentru înfiinţarea unei comune pe locul istoric zis Puszztaszer, legat de numele lui Arpad.

Din statistica aceasta nu se vede care-i numărul celor fără nicio sfoară de pământ, şi nici repartiţia pământurilor minuscule nu se poate sezisa, fiindcă din cei 9313 proprietari cu moşii dela 1 la 50 de iugăre, cari au în total 63.398 de iugăre de pământ, nu se poate vedea înţelege nimic: nici câţi sunt cei cu un iugăr sau două, nici câţi sunt cu 40-50 de iugăre.

De ajuns însă că ştim cifrele celelalte, privitoare la moşiile uriaşe.

Şi sunt cifre dela oraş — din întâmplare dintr'un oraş cu un hotar de-o enormă extindere — deci dintr'o localitate unde în afară de plugărit lumea are şi alte ocupaţii. Ce e însă la sate, unde cei fără nicio fâşie de pământ sunt o droaie, şi unde cea mai mare parte a hotarelor e 'n mână nemeşească!

■

Acelaşi ziar budapestan, cu o zi înainte, la 7 August, a publicat o lungă plângere ce i-au făcut-o doi foşti luptători dela Ceaba, veniţi pentru a 20-a oară cu ponosul la Budapesta şi ajunşi după atâtea drumuri zădarnice pela autorităţi, în redacţia lui „Magyarság", ca să se plângă opiniei publice.

Şi iată care-i plângerea lor şi a celorlalţi foşti luptători din Ceaba cari i-au trimis:

La 1923 i-au prostit că se face o reformă agrară, şi banca aşa-zisă Altruistă (bancă de stat, însărcinată cu finanţarea aşa-zisei reforme agrare) li-a şi luat încă de atunci preţul pământului, dar n'au mai văzut nici pământ, nici bani, nici camăta banilor! S'a făcut, i-adevărat, o improprietărire la Ceaba, dar numai pe seama văduvelor de război, cărora li s'a dat în total „vreo 400 de iugăre" (fără doar şi poate locuri de casă). Incolo — nimeni n'a căpătat nimic, deşi au plătit pământul dela 'nceput!

Dar plângerea foştilor luptători din Ceaba nu se isprăveşte aci.

Dupăce pământul pe care l-au cumpărat nu li s'a mai dat deoarece „a fost dar s'a isprăvit" — au început să bată drumurile pela Budapesta, ca să li se dea sau banii, sau pământ de oriunde.

La Banca Altruistă au obţinut după 11 ani următorul rezultat: *li se restitue 8 fileri din fiecare mie de pengő dată la 1923, — iar dacă nu se învoiesc, să-şi pună pofta 'n cui!*

La ministerul de agricultură li s'a dat, după 10 şi nu ştiu câte antişambrări, următoarea făgăduinţă: Vor fi improprietăriţi prin preemţiune — ceea ce înseamnă că un moşier care vrea să-şi vândă moşia, nu o poate vinde înainte de-a fi stat la târguială cu statul, care i-o cumpără ca s'o dea apoi pe plată în rate ţăranilor.

Aceasta ar fi a doua reformă agrară ungurească, după cea dela 1923, care s'a făcut exclusiv pe seama aşa-zişilor viteji, adecă a foştilor luptători cu rude la Ierusalim, improprietăriţi din moşiile de stat în punctele strategice ale ţării, sub formă de devălmăşii ierarhizate milităreşte.

Reforma întâia n'a satisfăcut niciun interes social, ba a fost o povară, pentru sărăcime, pentrucă, precum destăinue delegaţia dela Ceaba, s'a luat sărăcicimii plata improprietăririi iar pământ nu i s'a dat.

Acum vine reforma a doua: preemţiunea. Dar aflăm din comentarul ce-l face „Magyarság" plângerii celor din Ceaba, că statul şi-a rezervat dreptul de-a cumpăra înaintea altora moşiile ce se scot la vânzare, ca să improprietărească ţărănimea, dar nu s'a îngrijit de finanţare, aşa că tot fondul ce-l are pentru astfel de cumpărări, este de 60 de mii de pengő pe an — adecă un fleac.

Iar din plângerea celor dela Ceaba mai aflăm ceva despre această a doua aşa-zisă reformă agrară, despre preemoţiunea statului. Anume: S'au scos în vremea din urmă la vânzare nişte moşii în jurul Ceabei, a contelui Wenckheim şi ale altora, şi de geaba s'au dus ţăranii să le cumpere pe bani peşin, că nu li s'au dat, ci le-au vândut altor capitalişti.

Iată ce stări sunt în Ungaria latifundiară!

Şi totuşi această Ungarie mai vrea să „desrobească" pe ungurii dela noi, cari au fost improprietăriţi în măsură egală cu românii!

M. S. Regele la serbările dela Vălenii de Munte

La serbările universităţii populare a d-lui N. Iorga, dela Vălenii de Munte, a luat parte şi M. S. Regele Carol II care a fost îndelung ovaţionat de public.

E moşia lui Szendrei sau a lui Rona?

— De ce să fie Teatrul comunal în administraţie evreo-maghiară şi 'n al 16-lea an dela desrobire? —

— „Astra" şi celelalte societăţi culturale româneşti au cuvântul! —

Am avut ieri o lungă discuţie cu un autorizat dela primăria Aradului despre chestiunea de care ne-am ocupat în numărul nostru de ieri: a ruşinii ce-o constitue pentru românii oraşelor ardelene faptul că şi în al 16-lea an dela desrobire concesia teatrelor comunale se dă de drept şi fără discuţie, exclusiv pe mâini ungureşti, ca şi cum nici n'ar mai putea să 'ncapă îndoială că nu-s moşie ereditară a unui Szendrei, a unui Rona, a unui Parlagi, sau a unui Ianovics.

Interlocutorul nostru ne dădea perfectă dreptate — fiindcă întâmplător sunt la primăria Aradului şi deaceia cari nu gândesc numai cu capul lojii francmasone. Ne arăta însă că atâta timp cât nu se iveşte un român sau un grup românesc să ceară concesia teatrului comunal, nu-i în cotro, trebue să suportăm ruşinea cu toată resemnarea. Şi ne mai spunea că nu-i cu putinţă să se ivească vreo ofertă românească, fiindcă un teatru românesc în provincie, e născut mort, din pricină că n'avem public pentru teatru românesc nici în oraşe ca Aradul chiar, care are statistic de 34 de mii de români dintr'o populaţie de 77 de mii.

I-am răspuns că nu ne-am gândit la un teatru românesc local scriind ceea ce am scris. I-am răspuns că ne-am gândit la atât numai: să se dea concesia sălii pe indiferent ce mână românească: a unui particular, a unei sau unor societăţi româneşti, numai să se termine odată cu »drepturile«, şi încă exclusive, ale ungurilor, drepturi cari nu sunt, în definitiv, decât tot o nerecunoaştere a schimbării politice întâmplate prin tratatul de pace. Că apoi acel particular sau acea societate românească — evident culturală — căreia i s'ar concesiona din an în an sala teatrului până când se va găsi un impresar de teatru românesc să ceară concesiunea, va avea să cedeze după trebuinţă sala teatrului respectivei trupe ungureşti, nemţeşti, etc., este de sine înţeles. Trupele minoritare ar da atâtea reprezentaţii câte poate înghiţi publicul lor, dar se va chema că teatrul comunal nu mai e drept unguresc, nu va mai avea firmă de drept ungurească, ci va fi teatru comunal, administrat de români.

Am pomenit interlocutorului nostru şi câteva nume. De ce n'ar putea lua concesia teatrului din Arad »Astra«, »Ateneul Popular«, sau »Institutul Social Banat-Crişana«, sau toate împreună, mai cu seamă că ştim că despărţământul din Arad al »Astrei« se muncea într'o vreme cu gândul unui teatru de diletanţi, şi că adeseori a solicitat pentru festivităţile sale sala teatrului? Că o concesiune înseamnă să se ia în grijă sala şi toate cele de-acolo, şi să ai un om care să vadă după fiecare reprezentaţie de deteriorările 'ntâmplate (aceasta a fost obiecţia cu care ni s'a răspuns) — ni se pare, nu-i nicio piedecă. De sine înţeles că concesionarul şi-ar avea omul de pază respectiv, dupăcum — mai mult — şi-ar avea oamenii săi la garderobă, la bilete, la bufet, ca să scăpăm odată şi de acel »nem tudom« ce-ţi strică urechile la reprezentaţiile trupelor româneşti ce vin în turneu. Pentru asta trebue fonduri (nici de cât colosale) — dar la teatru sunt şi venituri, şi astfel fiind, ce mare lucru-i să se acopere cheltuielile de administrare?

Aşa socotim noi, şi credem că la societăţile culturale româneşti se vor găsi oameni să ne înţeleagă şi să ia o iniţiativă. Fiindcă ruşinea de astăzi nu se mai poate tolera.

O măsură bună

Invăţătorii căzuţi la examenul de limba română, vor fi transferaţi în vechiul regat

Bucureşti. D. Angelescu, ministrul Instrucţiunei, a declarat că pe învăţătorii căzuţi la examenul de limba română nu-i va destitui ci îi va transfera în vechiul regat pentruca să înveţe limba românească. Este acesta un gând bun care s'ar cere înfăptuit la toate ministerele.

Tot în legătură cu şcolile minoritare, d. ministru a mai declarat că nu doreşte să românizeze pe elevii unguri ci, doar, să-i înveţe limba statului.

Aceasta, dupăce i s'a călcat chipul în picioare. Şi să mai spună ungurii că nu suntem complezanţi, mai ales dupăce ştim cum se face şcoală cu elevii români din Ungaria şi după încercările lor de maghiarizarea numelor.

N'au avut de ce se speria aşa tare gazetele maghiare. Dar te pomeneşti că nici aşa n'ar fi mulţumiţi, ci vor cere să fie numiţi învăţători în Ungaria, dar plătiţi de statul român!

Le cunoaştem obrăznicia.

Filereşul Băncii Centrale din Timişoara nu mai pleacă la Budapesta

Se anunţă că filereşul care urma să plece la data de 10 l. c. la Budapesta — nu mai pleacă.

La început s'a amânat cu o zi, mai apoi s'a amânat sine die.

De ce?

Unii spun că autorităţile noastre n'au voit să acorde paşaportul colectiv, cerut de organizatorii acestui gheşeft, adică de d. Hugo Nemes dela Banca Centrală din Timişoara.

Alţii cred că poate nu s'a complectat numărul de 500 călători. (O fi, domnule, o fi!)

Dar sunt şi foarte mulţi care pretind că filereşul a fost anulat de organizatori din cauză că s'au convins că nu mai sunt posibile nici contrabandele de valută, în urma severelor măsuri pe pază ale ministerului de finanţe.

Deşi acest din urmă motiv ni se pare cel mai plauzabil, cerem autorităţilor noastre să facă investigaţii spre a afla ce-i face pe atâţia indivizi suspecţi să se ocupe cu organizarea de trenuri ieftine la Budapesta. Pentrucă se poate dovedi, în mod cert că pe lângă taxele extrem de mici ale acestor trenuri, un negustor cinstit nu poate câştiga, ci cel mult poate pierde. Negustorii necinstiţi însă iau asupra lor şi organizarea filereşurilor deficitare, şi atunci e bine să ştim ce calcul îşi fac ei: primesc oare bani de propagandă dela Budapesta, ori îşi scot deficitele pur şi simplu din contrabande?

Cum îl cunoaştem noi pe Hugo Nemes, înveteratul îndeletnicirilor suspecte, el nu va fi dispus să divulge autorităţilor secretul, păzit sub şapte lacăte, al filereşurilor deficitare.

Să binevoiască a cerceta acest secret autorităţile singure.

De toate şi amestecate...

Ecouri

Un cititor s'a revoltat, fiindcă s'a tipărit ieri în această coloană un cuvânt care, după dânsul, nu se poate pune pe hârtie. Ca să i facem plăcere, nu vom repeta aci cuvântul, cu pricina, ci vom explica cititorilor să i vorba despre profanarea de către un evreu a peretelui moscheii, profanare care a pricinuit progromurile arabe din acea provincie africană a Franţei.

Pentru lămurirea cititorului care ni-a făcut imputarea, trebue să spunem că nu e pentru întâia dată când un asemenea cuvânt vede lumina tiparului românesc. Se vede că dumnialui n'a citit niciodată revista „Şezătoarea" sau vreo carte de folklor. Altfel înţelegea zicala latinilor, care spune că nu trebue să te ruşinezi de nimic ce-i omenesc.

Dar hai să-l împăcăm pe domnul cititor! Ii făgăduim deci că altă dată când va mai profana vr'un evreu pereţii unei biserici a indiferent cărei alte religii decât a celei evreieşti, n'o să mai întrebuinţăm termeni folkloristici, ci o să vorbim bunăoară în dialectul d-lui dr. Boneu. Il ştiţi care. Cel din memoriul către minister privitor la parcelarea parcului prefecturii, memoriu în care se motiva exproprierea parcului cu faptul că lumea care vine dela Mureş, „se uşurează" pe gardul parcului prefecturii.

Poate aşa nu se va mai supăra nimeni...

*

Vă mai aduceţi aminte de ştirea de care s'a făcut mult haz acum vreo 8—9 ani, că prim-ministrul depe-atunci al Ungariei a trimis oameni în România ca să se specializeze pe seama partidului său în furturi de urne şi 'n alte asemenea sisteme electorale? De-atunci a trecut multă apă şi pe Dâmboviţă şi pe Dunarea maghiară, şi s'au cam inversat situaţiile. Alegerile româneşti s'au „civilizat" (vorba d-lui Vaida), adecă nu mai sunt cu furturi ci în schimb cu obiceiuri ungureşti, cu mardeală, cu sânge şi celelalte, şi s'au descivilizat la rândul lor cele ungureşti, adăugând la violenţele jandarmilor, furturi. Atât numai că acolo furtul nu se poate practica în felul celui românesc, deoarece votul e pe faţă, şi chiar dacă s'ar fura urna, s'ar putea reconstitui. Deci acolo se fură altceva. Se fură „recomandările".

Nu ştiţi ce-s alea? Sunt cam ceea ce sunt iscăliturile de candidare obişnuite la noi. Atât numai că nu-s două duzini ca la noi, ci până la o mie sau peste o mie, după numărul votanţilor din circumscripţie. Deci închipuiţi-vă, ce mare fericire pe un candidat opozant, să alerge din sat în sat cu căciula 'n mână după iscălituri de recomandare! I se poate 'ntâmpla să-i lipsească câteva din mie sau din miile obligatorii, şi hop! contracandidatul guvernamental e declarat ales fără contracandidat.

Dar i se poate întâmpla opozantului ceva şi mai urît. Ca 'n săpmtăâna aceasta, la Gönc, candidatului agrarian, la alegerile parţiale. Acest candidat s'a zbătut el ştie cum până a făcut rost de 3000 de recomandări, şi când colo, ajuns în faţa biroului care să le ia în primire, scoate-le de unde nu-s! I-au fost furate 2070 din 3000 — la crâşmă, la bordel, în tren, nici el nu ştie unde — şi de geaba s'a rugat cu lacrimi în ochi de cerberul dela birou să i dea o păsuire, că nu l-a ascultat nimeni, ci l-au declarat căzut din oficiu.

Frumoasă păţanie, nu-i vorbă. O întrece doar a lui popa Man al nostru, păţită când l-au furat cu automobilul şi l-au dus dela Gherla lui până 'n Valea Jiului, ca să-l lase la vatră abia după alegeri.

Mărirea pensiilor invalizilor de război

Se aduce la cunoştinţa invalizilor de război, că prin jurnalul consiliului de miniştri No. 1299, din 7 Iulie 1924, s'a hotărît sporirea pensiilor invalizilor de răsboi mari mutilaţi, 100 la sută invaliditate şi 80 la sută invaliditate, după cum urmează:

1. Cei clasaţi ca mari mutilaţi sau cu invaliditate cu 100 la sută, vor primi pensiile prevăzute de art. 6 din legea din 10 Octombrie 1932.

2. Cei clasaţi cu invaliditate cu 80 la sută din diferenţă dela pensiile ce primesc astăzi, până la acea prevăzută de art. 7 din aceeaş lege.

Plata pensiilor astfel sporită, urmează să se facă tot pe baza titlurilor de pensie, ce posedă fiecare ivalid care vor fi însă rectificată, conform revizuirei făcută pe baza legei din 1932, făcându-se cuvenita menţiune pe titlul de pensie.

In acest scop invalizii de război clasaţi mari mutilaţi, 100 la sută şi 80 la sută, vor înainta titlurile de pensie Ministerului Apărărei Naţionale — serv. pensii militare — Calea Griviţei No. 28, pentru rectificare.

Trimiterea titlurilor se va face în ordinea următoare:

Până la 1 Septembrie 1934 se vor înainta titlurile de pensie ale invalizilor clasaţi mari mutilaţi.

Dela 1 la 15 Septembrie se vor înainta titlurile de pensie ale invalizilor clasaţi cu 100 la sută invaliditate.

După 15 Septembrie se vor înainta titlurile de pensie ale invalizilor clasaţi cu 80 la sută invaliditate.

O absolventă a gimnaziului caută post ca funcţionară, pedagogă ori într'o prăvălie mai mare. Vorbeşte perfect limba română şi maghiară. Pălincaş Elena, Str. Rahovei No. 141.

„Cetiţi ECOUL"

Oare ce-i mai trebuie?

De ţara aceasta românească numai acela nu-şi bate joc care nu vrea. Incolo... liber!

Nu s'a împlinit luna, decând în acest loc semnalam autorităţilor şi mai cu seamă opiniei publice ardelene, cazul acelui Joanovici Eugen fost director al teatrului maghiar din Cluj. Şi spuneam acolo, că acest Joanovici, după ce a dus teatrul la falîment şi pe artişti i-a lăsat fără o leţcae să cer şească pe drumurile Clujului a plecat la Budapesta. De-a colo, a umplut ziarele ungureşti din Ardeal că e chemat ca regisor al teatrului naţional din Budapesta. Aceasta, atunci când nici vorbă nu era de aşa ceva, iar când ungurii au auzit de treaba aceasta, l-au cam luat de guler şi l-au svârlit în România. Reîntors în Aradal, acest Joanovici, a făcut ce-a făcut, ce-a dres, dar a ajuns să fie încredinţat de ministerul artelor cu fotografierea şi filmarea regiunilor pitoreşti din Ardeal.

Adăugam, — atunci — acestor fapte un comentar oare care. Acum nu şi mai are rostul.

Urmează altele.

*

Se vede treaba că ex-directorul Joanovici e nemulţumit cu avantajiile monopolului de filmare şi fotografiere a regiunilor ardelene şi vrea ceva mai bănos, mai „îngrăşător" din anemicul buget al acestei sărmane ţări. Pentru că altfel nu ne putem explica următoarea informaţiune apărută Marţi în toate gazetele minoritare din Ardeal:

„*D. Vojnovich Geza, directorul teatrului naţional din Budapesta, a oferit d-lui Joanovici Eugen, — fost director al teatrului maghiar, — postul de prim regisor al teatrului condus de d-sa*".

Această informaţiune, după felul în care a fost redactată şi aşezată în gazetele minoritare, este soră bună cu informaţiunile de acelaş fel, publicate pe timpul când Joanovici făcea la Budapesta pe martirul. In urma informaţiunilor de atunci a fost dat afară din Ungaria, iar România nu numai că la primit cu braţele deschise, dar i-a mai dat şi prilejul de a servi propaganda revizionistă pe punga statului român. Se vede treaba însă că acestea nu au fost de ajuns.

Autoreclama şi tărăboiul presei minoritare din Ardeal, în jurul acestui Joanovici, şi care desigur va continua, nu este deloc incidental.

Ex-directorul de teatru de sigur nemulţumit de atenţia — morală şi materială — ce i-o acordă statul român — prin intermediul ministerului artelor — vrea mai mult.

*

Cum să obţină acest ceva mai mult?

Joanovici — jidanul încreştinat — şi-ar desminţi calităţile rasei din care face parte, dacă n'ar şti găsi mijlocul potrivit.

Or, mijlocul e, — prin bunăvoinţa statului — în mâna lui. Fotografiile şi filmele luate de pe ţinuturile ardelene formează arma cea mai bună.

— Imi daţi ce cer sau le pun la dispoziţia ligii revizioniste! (Parcă până acuma n'o fi făcut-o! n. r.).

Şi după cum cunoaştem administraţia noastră de stat, ne putem aştepta, ca Joanovici să mai fie bombardat cu cine ştie ce misiune propagandistă şi gras plătită.

*

Ne facem datoria de a încrusta în aceste pagini procedura acestui Joanovici şi a protectorilor săi, cu speranţa că odată şi odată se va găsi cineva să-i apuce de guler şi să-i arunce acolo unde le este locul: *în închisoare*.

Căci este inadmisibil, — şi'n afară de România nu credem că şi altundeva se poate, — ca un heimat — şi religionslos să-şi poată bate joc de o ţară întreagă.

Radu Baltag

Turul României

Simoii a câştigat etapa IV-a

Biroul federal a luat în discuţie apelul grupării „România" împotriva jucătorului Havas dela CAT. Biroul federal ascultând o serie de martori cari au depus favorabil pentru România, a anulat legitimarea jucătorului Havas motivând astfel decizia:

„Districtul Cluj n'a trimis certificatul model C fără care nici un jucător nu poate fi legitimat.

In viitoarea şedinţă a Biroului Federal care are loc Luni 13 August se va discuta contestaţia României, având drept motiv jucătorul Havaş, care a fost întrebuinţat ilegal".

Bartha şi Feuerştein în faţa Consiliului de război

Comisia de anchetă care s'a ocupat cu scandalul iredentiştilor dela CAO cari au insultat poporul românesc cu ocazia matchului CAO Crişana a hotărît trimiterea jucătorilor Bartha şi Feuerştein în faţa Consiliului de război.

Sportul Studenţesc—Crişana 5:5 (2:2)

Orade, 9. — Sportul Studenţesc jucând cu Crişana a terminat printr'un draw, mulţumită lui Romanescu (Sp. St) care a părăsit terenul atunci când tabela indica 5:3 pentru Sportul Studenţesc."

Tinerii români au meritat o victorie cu scor mare jucând foarte frumos.

Goalurile sportului Studenţesc au fost marcate de Totu 2, Canarea şi Ionaş 2.

Biti

Nu se aplică noi impozite

D. Slăvescu, ministerul de finanţe, a declarat că nu are de gând să înfiinţeze noui impozite şi nici să majoreze pe cele vechi.

Cinematograf CENTRAL

Programul de azi:
Claudette Colbert, Friedrich March
Dragoste însângerată
Reprezentaţiile la orele 7.15 şi 9.15 seara
Preţuri normale.

SELECT (Crucea Roşie)

Programul de azi:
Premieră!
FIORII TINEREŢEI
Constance Benett, Ben Lyon
Reprezentaţiile la orele 7.15 şi 9.15 seara

CORSO

Programul de azi:
La orele 7.15 şi 9.15.
Acoperiş deschis!
Sala plăcut răcorită!
Szőke Szakáll, Verebes Ernő, Victor de Kowa
A fost odată un muzicant

VINE!
Fecioarele de azi
Film modern cu sport şi humor

Se împacă... fraţii

Germania la contact amical cu Austria

Ultimele evenimente din Germania care întinde o mână frăţească peste hotar, contribuesc în bună măsură la asigurarea păcii europene.

Amnestia legiuită, eliberarea capilor legionari, desfiinţarea legiunilor cari redau libertatea şi duşmanilor naţional-socialismului, sunt un pas spre pace. Totul depinde de Austria care deocamdată păstrează o tăcere semnificativă.

Otto de Habsburg spre Noro

Arhiducele Otto de Habsburg a sosit la Copenhaga cu automobilul, venind dela Eisberg. El călătoreşte sub numele de contele Polavesing. Astăzi, arhiducele va pleca mai departe spre Suedia şi Norvegia, de unde se va înapoia în Belgia.

Se crede că itinerariul acestei călătorii de vacanţă a arhiducelui Otto a fost stabilit după sfatul monarhiştilor austriaci şi al d-lui Mussolini în aşa fel încât arhiducele să se găsească într'o zonă neutră în timpul când se discută aducerea sa la tronul Austriei.

Rugăm pe toţi abonaţii în restanţă, să ne expedieze pe adresa din Arad, sumele ce ne datorează.

»INTERCONTINENTALA«
SOCIETATE ANONIMĂ ROMÂNĂ DE TRANSPORTURI ŞI COMUNICAŢIE
FACE TRANSPORTURI ŞI VĂMUIRI PE INTREG GLOBUL

Dela 1 August program senzaţional
Johnnys Giovanni, duet de dans acrobatic Maţi Lafayete, Halmágy Karr, Ritta Renny, Marcela Fortuna la barul
Madár Arad

Scrisori din Ungaria

Tămbălăurile iredentei

— Un birou turistic unguresc la Paris. — Săptămâna iredentistă a oraşelor Keszthely, Mişcolţ, Seghedin. — O comemorare a luptelor dela Oituz. — Vine săptămâna Sfântului Ştefan! —

Budapesta, 9. (Dela corespondentul nostru). — Ca în fiecare vară, Ungaria se zbate din răsputeri să-şi aducă oaspeţi de peste hotare, ca să atenteze la punga lor şi să-i convingă prin exibiţii ultrauzate despre nedreptatea ce i s'a făcut la Trianon şi despre necesitatea de ordin european a revizuirii. Sforţăriile ce le face acum în direcţia aceasta întrec însă pe cele din anii trecuţi, în aşa măsură încât oricine îşi poate da seama că s'a petrecut ceva foarte neplăcut pentru unguri, că adică domnii aceştia au ajuns cu speranţele lor revizioniste la aman, şi urmează că dacă nu se dau ei peste cap ca să facă imposibilul, îi dă peste cap lumea ungurească pe care au amăgit-o până la secătuire cu iluziile revizionismului. Se poate stabili şi punctul de obârşie al acestei desperări. Desnădejdea revizioniştilor a 'nceput din ziua când d. Barthou a făcut la Cluj acele istorice declaraţii despre definitiva stăpânire românească a Ardealului. Din acel moment iredenta ungurească nu mai ştie ce să facă şi să dreagă, şi se zbate asemeni peştelui pe uscat.

La vânătoare după francezi

Ca să contrabalanseze efectul declaraţiilor d-lui Barthou, oficialitatea ungurească a organizat prin birourile sale turistice mai multe importuri de politicieni apuseni decât în toţi anii acestui deceniu, şi fiindcă îi trebue în special vizitatori francezi, a inaugurat săptămâna trecută la Paris un oficiu turistic unguresc sub şefie franceză, nădăjduind că ceea ce n'a putut face Staviski, va face oficiul acesta. Să ne aşteptăm deci că vizitele franceze se vor înmulţi tot mai mult în Ungaria de-aci 'nainte, deşi nici până acuma nu erau de neluat în seamă. Au venit doar, îndată după vizita din România a d-lui Barthou, două transporturi de politicieni şi gazetari francezi, alături de trei din Anglia, şi se ştie, sau cel puţin trebuie să se ştie, că dupăce s'au înapoiat acasă n'au rămas datori pentru atenţiile cu cari i-a încărcat oficialitatea maghiară, ci s'au achitat cu vârf, prin interviewuri şi articole de cea mai urîtă speţă defetistă, publicate în ziarele şi revistele franceze de stânga, evreieşti sau numai francmazone.

Filereşul Băncii Centrale din Timişoara

Odată cu accentuarea aceasta a propagandei în apus, Ungaria s'a apucat să-şi intensifice propaganda aşa-zisă „turistică" în statele succesoare. Până acuma n'a izbutit să-şi asigure oaspeţi la tămbălăurile iredentiste decât din România. Nici din Cehoslovacia, nici din Jugoslavia nu s'a anunţat până acum nici un fiereş, şi trebue să facă excepţie România, ţara celor mai nesocotite liberalisme. Halal!

Săptămâna Seghedinului, Mişcolţului etc.

Şi totodată cu aceste desperate pescuiri de „oaspeţi", Ungaria a făcut o inovaţie. De-o parte din calcul iredentist: ca să arate apusenilor că nu numai la Budapesta e 'nflăcărare iredentistă ci 'n toată ţara, iar pe ungurii din statele succesoare aduşi de faimoasele filereşuri să-i pună în contact şi cu alte centre iredentiste decât cu cele din capitală, — de altă parte apoi din calcul materialist, impus de mizeria celorlalte oraşe din ţară: ca să facă să ajungă şi 'n alte buzunare decât a budapestanilor banii ce-i aduc străinii, — oficialitatea şi cu organizaţiile sale iredentiste au împănat de astă dată toată ţara cu aşa-zise „săptămâni": a Seghedinului, a Mişcolţului, etc., etc., toate în acelaşi stil ca „săptămânile" dela Budapesta, aservite pe de-a 'ntregul iredentismului.

De Duminecă s'a început săptămâna Mişcolţului, cu sporturi militare şi cu întruniri ale foştilor combatanţi ai fostelor regimente de-acolo.

Tot de Duminecă s'a început săptămâna oraşului Keszthely, cu o expoziţie botezată făţiş iredentistă: de hărţi şi cărţi revizioniste, de cărţi poştale de propagandă, de afişe, de pamflete, etc.

De ieri s'au început tămbălăuri similare la Seghedin, şi fiindcă săptămânile ungureşti nu merg după cele calendaristice, va ţinea si-aceasta a Seghedinului, ca şi cea dela Keszthely sau dela Mişcolţ, până la 20 ale lunii, ca să imite întocmai săptămâna dela Budapesta a Sfântului Ştefan.

Iată deci la ce se recrutează 'n România amatori pentru filereşurile „Săptămânii Sfântului Ştefan", despre cari aflu din prospecte că vor fi duşi dela Budapesta pela celelalte „săptămâni", pela săptămâna Mişcolţului, a Seghedinului, a Keszhelyului.

Poftim lăsaţi-i să vină, că la foarte inofensivă treabă vin!

O comemorare a luptelor dela Oituz

La Şopron s'a inaugurat săptămâna aceasta un monument în pădurea din apropierea oraşului, şi s'a plantat o alee. Monumentul e închinat luptelor dela Oituz, purtate de regimentul din Şopron în contra oştirii româneşti. Iar aleea a fost botezată aleea Oituzului.

Cititorul îşi poate lesne 'nchipui ce a fost această comemorare a Oituzului, făcută în prezenţa foştilor combatanţi din regimentul din Şopron, prezidaţi de preşedintele Asociaţiei generale a foştilor luptători. N'or fi fost şi-acolo câţiva depela noi?

Nici usturoi n'au mâncat, nici gura nu le pute

La Budapesta s'a comemorat la începutul acestei săptămâni împlinirea unui deceniu şi jumătate dela căderea guvernului socialist care mai întruchipa în această ţară nemeşească revoluţia, şi dela revenirea la putere a albilor.

Comemorarea s'a făcut la monumentul martirilor koşutişti şi la un restaurant. Printre alţii a vorbit vestitul iredentist de origine ne-ungurească Iuliu Pekar, spunând că în mijlocul unei Europe care se zbate 'n convulsiuni, singura ţară liniştită e Ungaria, care a dovedit că *şi atunci când era muribundă (la 1919), a ştiut să ţină piept invaziei străine (adecă a românilor).*

Ca să vă daţi seama de ticăloşia acestei grozăviri, amintiţi-vă că faptul comemorat de Pekar şi de soţii săi s'a întâmplat sub ocupaţia românească a Budapestei. La o comemorare a demiterii prin presiune românească a guvernului maghiar socialist, şi a reinscăunării cu ajutor exclusiv românesc a guvernului albilor, domnii aceştia au deci nu numai nerecunoştinţa că nu pomenesc un cuvânt despre ajutorul ce li l-a dat armata românească de ocupaţie, dar mai îndrăznesc să spună că muribundă cum era, Ungaria a ştiut să ţină piept „invaziei" românilor!

Învăţ pentru români ca să mai readucă odată pe nemeşii unguri la vieaţă, dacă va mai veni vremea să salvăm Ungaria de-o pacoste roşie!

Teatrul Bănatului de sub direcţiunea d-nei Marioara Cinschi, angajează domnişoare şi tineri cu voce pentru cor şi balet.

Informaţiuni se pot lua în fiecare zi la biroul teatrului comunal din Timişoara, între orele 10—13 şi 16—19.

Să se termine debandada dela Administraţia financiară de constatare din Timişoara

— Cârdăşia Margan-Schram duce la dezorganizare şi la anarhie —

Ion Schram Simu (Schram sau Scheram, pe bună dreptate; Simu cam cu dela sine putere) tâlharul fost controlor şef cu delegaţie de pe lângă Administraţia financiară de constatare din Timişoara, a fost în fine mutat, — după cum am arătat deunăzi, — la Administraţia financiară din Olt, dar numai în calitate de *ajutor de controlor.*

Vom denunţa totuşi în cele ce urmează, — şi anume pentru uzul Ministerului de finanţe, — felul cum acest Schram, deşi mutat, reuşeşte să menţină şi pe mai departe desorganizarea şi anarhia în aparatul financiar dela Timişoara. Il rugăm deci pe d. Ministru de finanţe Victor Slăvescu să ia la cunoştinţă următoarele:

Mutat — dar plecat în concediu...

Administraţia financiară din Timişoara primeşte ordinul de mutare al tâlharului Schram dela Timişoara la Olt în ziua de Luni 6 August. Ordinul trebuia executat imediat, adică tâlharul Schram trebuia să facă imediat predarea şi să plece la Olt.

El însă nu prea pleacă bucuros dela Timişoara, — unde are, vezi Doamne, delegaţie de controlor şef, — şi mai cu seamă nu vrea să plece la Olt, unde auzise că, în loc de şperţuri, funcţionarii financiari cu mână lungă primesc doar vârtoase palme oltenesti...

Schram voia să rămână cu orice preţ la Timişoara.

Pentru aceasta însă, era neapărată nevoe să facă un drum la Bucureşti, la protectorii de acolo.

Să plece, dar cum? dacă are ordin de mutare şi dacă acest ordin trebue executat imediat?

Atunci, Schram şi tânărul dar compromisul Administrator de constatare dr. (doctor!) Traian Margan imaginează şi pun în aplicare următoarea mică excrocherie:

Avem un ordin de mutare luat la cunoştinţă pe ziua de Luni 6 August. Ce-ar fi dacă cel vizat în ordin s'ar preface că n'are cunoştinţă de mutarea sa, pentrucă, — să zicem, — a plecat în concediu pe ziua de Sâmbătă 4 August?

Minunată idee! Repede o coală de hârtie... Schram, fă repede o cerere... antedateaz'o... cu toate că suntem azi 6 August, tu pune pe ea data de 4 August... Bravo! Trece-o la registratură!... Caută dacă poţi să se aplice ştampila registraturii aşa fel, ca să nu se poată citi data pe ea... dacă poţi să loveşti cumva mâna impiegatului... în fine, fă aşa ca data să nu se observe... Ai reuşit?... Minunat! Minunat, şmechere... Hai, nu te mai duce la Olt!... Ce, cum naiba o să te duci?! Tu eşti doar în concediu de Sâmbătă 4 August... De unde era să ştii că la 6 August ţi-a venit un ordin de mutare?...

Domnule Ministru de finanţe, pe onoarea noastră că aceasta este explicaţia împrejurării că Schram n'a plecat nici până azi la Olt, ba n'a făcut nici măcar predarea, până azi la 9 August. Pe onoarea noastră că administratorul financiar dr. (doctor, domnule ministru, doctor) Traian Margan nu e străin de această manoperă.

Toată Administraţia financiară cunoaşte ruşinea aceasta, puteţi avea atâţia martori câţi doriţi...

Până când?

Am spus că tânărul şi compromisul administrator de constatare dela Timişoara este eroul tragic al propriei sale inconsecvenţe.

La început, el a fost contra tâlharului Schram, — şi pe bună dreptate.

El i-a luat acestui tâlhar analfabet delegaţia de controlor şef.

El l-a denunţat tuturora, că e tâlhar şi incapabil.

Cum, pentru care motive a schimbat acest administrator financiar macazul în chestiunea tâlharului Schram?

Iată o 'ntrebare la care, momentan, noi nu putem răspunde, dar ministerul are la 'ndemână mijloace să descurce acest mister şi să lămurească în privinţa aceasta pe toată lumea.

In chestiunea cu mutarea şi cu... „concediul" lui Schram însă, lucrurile sunt limpezi: *administratorul Traian Margan s'a pretat la o mistificare menită a boicota o măsură a ministerului, luată în interesul deparazitării aparatului financiar.*

E permis aşa ceva?

Noi credem că nu, — şi nu ne 'ndoim că d. ministru de finanţe Victor Slăvescu va binevoi să creadă la fel.

De aceia, ne place să mai credem că după mutarea tâlharului Schram, va urma mutarea nefericitului Traian Margan, care a luat-o razna...

E şi în interesul lui să fie mutat: *în Timişoara s'a compromis cu desăvârşire.*

Şi a compromis şi funcţia de Administrator financiar.

E ceva putred la Camera de industrie şi comerţ din Timişoara...

— O dimisie al cărei tâlc trebue căutat —

D. Vasile Catina, cunoscutul cerealist timişorean, delegatul Ministerului de industrie şi comerţ în consiliul Camerei de industrie şi comerţ din Timişoara, şi-a înaintat telegrafic demisia din acest post.

Demisia aceasta, într'un moment când nimeni nu se aştepta la aşa ceva, a produs e explicabilă surpriză în cercurile economice din Timişoara.

Intâlnind pe d. Vasile Catina şi întrebându-l asupra motivelor ce l-au determinat să demisioneze, d-sa ne-a declarat textual următoarele:

— *Am demisionat pentrucă nu vreau să-mi asum răspunderea faptelor pe care le săvârşesc alţii la această instituţie.*

Declaraţia aceasta este destul de vagă, dar, — pentru cine vrea s'o interpreteze altfel, — ar putea fi considerată şi ca o formulă care spune multe.

Evident că este cazul ca cei vizaţi, — adică cei dela Camera de industrie şi comerţ, — să dea ei o explicaţie mai lămurită.

O aşteptăm.

Scutiri de impozite din cauza grindinei

In urma cererii făcute de d. prefect al judeţului la consiliul ministerial dela Timişoara, o adresă oficială din partea ministerului aprobă să se acorde scutiri de impozite din cauza pagubelor cauzate de grindină în comunele Şiria şi Peregul-Mic.

Afaceri tenebroase

– Agenţi de-ai Budapestei vor să ne acapareze şi exportul de vite în Italia –

Care-i adevăratul scop al soc. pe acţiuni (gratuite!) „Ervin Salló" din Timişoara? — Institutul naţional de export şi Uniunea sindicatelor pentru organizarea exportului de animale au datoria să se sezizeze! —

II.

În „Ecoul" de alaltăieri Joi, 9 August, am început să dăm în vileag subversiva ticluire născocită de rapacitatea evreului maghiar botezat: *Ervin Salló*, din Timişoara, împotriva exportului nostru de vite în Italia, — destul de şicanat şi fără atentatul pus la cale împotrivă-i de cinicul individ şi banda sa.

Arătând intenţiunile îndrăsneţului profitor al tuturor libertăţilor şi al excesului de toleranţe româneşti, am precizat în esenţă următoarele:

Dupăce a ademenit pe câţiva români naivi, — şi desigur şi dornici de câştiguri ilicite, — să intre în aşa zisa „soc. anonimă pe acţiuni", fătată de cerebelul său, de as al afacerilor tenebroase, — oferindu-le acţiuni gratuite în valoare de 50.000 lei până la circa 140.000 lei de fiecare, — căutând ca la adăpostul acestui paravan să-i atragă în cursă pe exportatorii români, pentru a-i obliga în urmă să nu-şi mai vândă vitele direct, în Italia, ca până 'n prezent ci, prin oficiul său, recte: prin comisionari, — ca la Viena, — deci să le mai perceapă şi aceştia o taxă: 400 lire de vagon, Ervin Salló mai măreşte şi devalorizarea până la exterminare a exportului nostru de vite, în Italia, prin anexarea lui la exportul de vite al Ungariei.

Dovezile

Pornit la acţiune cu astfel de ţeluri, Ervin Salló şi-a asigurat mai întâi concursul altor primejdioşi indivizi, cu cari urmează să opereze pentru extorcarea exportatorilor români şi sugrumarea definitivă mai în urmă a exportului nostru de vite în Italia.

Pentruca cititorii să se edifice din capul locului asupra criminalei acţiuni la care a trecut Ervin Salló, cităm numele unuia dintre complicii săi: Török, — trimisul comisionarilor Landesmann şi Gross din Viena, pe lângă firma Giuseppe Bianchi, din Milano.

Agentul Török, despre care se spune c'ar fi cetăţean român (?), stă şi în slujba exportatorilor din Ungaria, vânzându-le vitele pe piaţa italiană.

Să-şi pună orcine întrebarea:

Incredinţându-i-se »cetăţeanului român« Török soarta exportului românesc de vite în Italia, — aceluiaş care stă de lungă vreme în slujba exportatorilor din Ungaria, între alte nenumărate posibilităţi de a discredita marfa românească, nu se va preta, oare, dumnealui şi la schimbarea vitei româneşti, când ea va fi de calitate mai superioară, cu cea ungurească? Ce-l va reţine să n'o facă, mai cu seamă când va primi, — cu siguranţă, — şi instrucţiuni în acest sens dela Budapesta?

Cine cunoaşte armele... »cavalereşti« de cari se folosesc ungurii pe toate tărâmurile, pentru a ne păgubi în orce chip, ştie câtă dreptate avem exprimându-ne şi această bănuială.

Dar în ce priveşte plasarea vitelor, vânzarea lor?

Având monopolul vitelor noastre... scrupulosul domn Török, zis: »cetăţean român«, — le va da el prioritate?...

...„Spune-mi cu cine te 'nsoţeşti, — să-ţi spun: cine eşti!"

Despre nimerita aplicare a acestui proverb atât cârdăşiei lui Ervin Salló cu alţi mahări din întreaga Transilvanie, sau chiar celei din biroul său şi al „societăţii anonime", *faună de indivizi suspecţi întregită şi c'un arhicunoscut contrabandist de valută neagră,* — din lipsă de spaţiu, vom vorbi mâine. Capitolul fiind extrem de interesant, merită să fie tratat cu atenţia cuvenită...

Cei în drept, însă?

Sântem foarte curioşi să ştim: care va fi atitudinea pe care au obligaţiunea s'o ia, — încă neîntârziat, — şi Institutul naţional de export şi Uniunea sindicatelor pentru organizarea exportului de animale, pentru a se înlătura efectele dezastruoase ce urmează a se produce, de nu se va interzice funcţionarea înghebării rafinate pusă la cale la Timişoara.

A propos, domnii dela conducerea Sindicatului pentru raţionalizarea exportului de animale, cu sediul în aceeaşi clădire în care a luat fiinţă taraba evreului ungur botezat Ervin Salló, dece se complac într'o neînţeleasă desinteresare?

Ervin Salló, după cât ştim, este şi membru al sindicatului.

Cu atât mai justificat este rostul sindicatului să cerceteze, *cum îşi poate permite un membru al său să treacă la acţiuni dăunătoare scopului iniţial pentru care a luat fiinţă sindicatul*: protejarea comerţului nostru de vite, prin raţionalizare.

Dinu I. Ştefan

Szendrei şi Rona ca Fekete şi Parlaghi

— Excrocul Janovics —

In numărul de ieri am scris despre antagonismul profesional, şi mai ales, comercial, dintre Szendrei şi Rona, dela teatrul maghiar din Arad.

Iată însă că aflăm despre fraţii lor din Orade că sunt stăpâniţi de aceleaşi sentimente reciproce.

Cu toate că — zic ei — teatrul maghiar se luptă cu mari greutăţi (ştiam că ridicarea greutăţilor e spectacol de circ) cei doi se luptă ca leii (tot ca la circ) pentru acest teatru.

Concesionarii unguri ai teatrului din Orade denunţaţi la parchet

Şi iată ce citim în „Gazeta de Vest" referitor la administraţia acestui teatru:

„Se spune că d. Janovici a avut o administraţie frauduloasă în conducerea teatrului maghiar din anii trecuţi. D-sa a lăsat multe datorii atât la Primărie cât şi la administratorul teatrului d. Halmai şi la administratorul cinematografului d. Imre. A avut însă talentul şi abilitatea de a încurca în datoriile sale şi pe d. Parlaghy, directorul actual al teatrului maghiar. Acesta fiind de bună credinţă, a luat asupra sa o parte din datoriile d-lui Janovici, în urma căreia Primăria se simte nevoită să someze pe d. Parlaghy la achitarea datoriilor făcute de d. Janovici. Urmarea a fost că Primăria s'a văzut silită să pună sechestru pe depozitul de culise şi haine de teatru ale d-lui Parlaghy.

Până la tranşarea acestei chestiuni, vine acum o alta şi mai delicată. D. Ludovic Halmai, fostul secretar administrator al teatrului sub direcţiunea d-lui Janovici, a făcut denunţ penal la parchet, contra baronului Kemény János şi scriitorului Kádár Imre, pentru gestiune frauduloasă prin care el, denunţătorul, a fost tras pe sfoară cu suma de 138 mii lei. Din denunţ reiese că d. Janovici cu abilitate de pisică s'a acuturat de datoriile făcute de d-sa lăsând în baltă pe baronul Kemény şi pe scriitorul Kádár. El cere ca parchetul să ordone examinarea retroactivă a gestiunei teatrului pe timp mai îndelungat pentru a se constata matrapazlăcurire făcute sub direcţiunea d-lui Janovici. D. procuror Popescu a ordonat cercetări pentru a se stabili întrucât denunţul d-lui Halmai cade în prevederile codului penal, sau se vor putea judeca de Tribunalul civil".

Acestea le citim în „Gazeta de Vest". Mai adăugaţi apoi la activul d-lui Janovici şi celelalte porcării desvăluite tot într'un articol de aci, şi veţi fi complect edificaţi.

Incă la aprobarea cererii sale de a fotografia, „Ecoul" a desvăluit gândurile acestui mişel. Nimeni nu ne-a ascultat însă. Acum se vede cine e. Va mai fi iertat?

C.

ABONAMENTE:

Lei 500 pe an, 275 pe 6 luni, 150 pe 3 luni.

Pentru bănci, cafenele, industrii, toate instituţiile particulare şi administraţiile publice: lei 1500 anual.

Celebrităţi depe graniţă

D. Adolf Goczel dela fabrica „Azurol" din Arad ar fi fost şi comisar al lui Bela Kun

E bine ca Siguranţa generală să lămurească şi această aserţiune!

Un cititor ne informează asupra trecutului, cam nebulos, — după cele ce ni se relatează, — al directorului de fabrică din Arad, d. Adolf Goczel. *Şi anume:*

D. Adolf Goczel, despre care am scris deunăzi, ocupându-ne de culorile: roşie, albă şi verde, depe ambalajele şi reclamele fabricatelor „Azurol", că-şi manifestă încăpăţânarea ungurească şi prin aceea că, aproape toţi funcţionarii şi lucrătorii angajaţi de d-sa nu sânt români, *nu este posesor de paşaport unguresc şi este „supus austriac"...*

Cum a devenit însă cetăţean austriac este interesant

D. Adolf Goczel ar fi fost şi d-sa un marcant şi devotat adept al lui Bela Kun.

Odată învinse hoardele roşii şi puse pe fugă de către Armata română, fostul comisar bolşevic ungur, — astăzi mare burghez şi director de fabrică pe graniţa noastră apuseană, — s'a refugiat la Viena.

Pe aceea vreme Austria fiind guvernată tot de elemente de stânga, este ştiut că foarte mulţi emigranţi din Ungaria au obţinut uşor cetăţenia austriacă.

Aşa se explică prin urmare, cum evreul ungur Adolf Goczel, născut la Budapesta şi fost cetăţean ungur până la data refugierii sale în Austria, devine în urmă... cetăţean austriac.

Siguranţa are cuvântul

Dacă evoluţia d-lui Adolf Goczel ar fi sinceră, desigur n'am avea nimic împotrivă. Ci ne poate garanta însă, că schimbarea la faţă a directorului dela „Azurol" nu-i calculată?

Avem destule exemple cu foşti comunişti unguri, cari au devenit apoi dârji reacţionari de circumstanţă, pentru a se pune bine cu regimul horthist şi a putea să se reintoarcă eventual în Ungaria, dupăce li se vor fi întocmit un stat de serviciu în slujba iredentei ungare, sau în a revizionismului, acolo unde se găsesc toleraţi să trăiască.

Rolul Siguranţei generale a statului este deci să elucideze, deosebit de chestia utilizării ambalajelor cu tâlcul celor trei culori şi latura ce-i indicăm.

D. Const. Toma la Timişoara

D. *Const. Toma,* fost primar al Iaşilor, secretar general al partidului liberal georgist, aflându se într'un turneu politic prin ţară, a fost zilele trecute şi la Timişoara.

In capitala Banatului, d. Const. Toma l-a vizitat pe d. dr. *Iuliu Coste,* şeful georgiştilor din cele trei judeţe bănăţene, şi a avut întrevederi şi cu alţi prieteni politici locali.

Un memoriu împotriva ilegalităţilor dela primăria Aradului

— Un grup de cetăţeni a apelat decizia primăriei referitoare la baraca depe corso şi la edificările comunităţii israelite —

Am arătat ieri, în legătură cu demisia în bloc a comisiei edilitare (demisie revocată între timp în chip copilăresc, fără să se fi întâmplat vreo corectare a ilegalităţilor ce au pricinuit-o), că era vorba să se apeleze din loc înalt autorizaţia ce-a dat-o comisia interimară a oraşului nostru pentru edificările comunităţii israelite.

Apelul nu s'a produs din locul amintit, dar au apelat în schimb ciudata autorizaţie o seamă de cetăţeni, printr'o adresă care a fost înaintată cu prilejul consiliului de miniştri dela Timişoara.

Apelul cetăţenesc arată aşa cum se cunosc şi din coloanele ziarului nostru, împrejurările în cari s'a expropriat pe seama chiriaşilor comunităţii trotuarul bulevardului Regina Maria, şi împrejurările la fel de ciudate în cari s'a autorizat edificarea aripei palatului „Fischer Eliz"; adecă: cum s'a dat de către comisia edilitară aviz favorabil pentru exproprierea bulevardului înainte de-a se fi înaintat cererea, şi cu o săptămână înainte de-a se fi dus la faţa locului referentul ca să refereze; cum comisia interimară a ratificat apoi acest aviz, deşi era atât de vicios, şi deşi comunitatea izraelită şi-a făcut baraca depe corso fără să aştepte decizia comisiei interimare; şi cum comisia interimară a autorizat cu o cale şi edificările dela palatul comunităţii evreieşti, deşi avizul defavorabil privitor la aceste edificări al comisiei edilitare o oprea să aducă o astfel de decizie.

Ilegalitatea săvârşită de cei dela primăria d-lui dr. Ursu îşi aşteaptă astfel sancţiunea forurilor superioare.

Iar până atunci, comunitatea israelită îşi bate joc ca 'n codru de cetăţenii acestui oraş.

Concert la Moneasa

Duminecă 12 August c. orele 9 seara, în sala mare a Băilor Moneasa, va avea loc un concert dat de tânărul şi valorosul artist Ioan Dronca. Programul va fi compus din bucăţi de opere şi doine, iar în continuare, dans până 'n zorii zilei.

In vederea acestui concert, între Şebiş—Moneasa va circula un tren special care va face legătura cu toate trenurile cari sosesc dela Arad şi pleacă spre Arad. Ultimul tren dela Moneasa, soseşte la Şebiş înainte de plecarea primului tren spre Arad.

Cetiţi „ECOUL"

Tipografia Lovrov & Co. Arad